

SLOVENE A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SLOVÈNE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESLOVENO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)

Lundi 19 mai 2003 (matin)

Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napišite komentar k **enemu** izmed naslednjih dveh besedil:

1. (a)

ODKRITJE

Čisto zmehčan sem. A ne od bližine morja.
Zdaj že znam nadzorovati razpuščanje v ambrin vonj.
Čisto zmehčan sem, pravim. A ne od ljubezni.
Pri tridesetih jo menda že znam krotiti. Vsaj malo.

5 Čisto zmehčan sem. A ne od bolečine. Poznam
bolečino. Izrezali so mi za boben kože s prsnega koša.
In z njo, tako pravijo, tudi prezgodnjo smrt.
Čisto zmehčan sem. A ne mehča me žalost.

10 Lastovice gnezdiijo nad mojim balkonom!
Čisto zmehčan sem, ponavljam. A ne od bolezni.
Zakaj poletje je visoko in dren zeleni v meni.

Čisto zmehčan sem od nenadnega odkritja.
Padam na kolena kot mornarji na Santa Marii.
Pred mano je nova celina: Čista radost govorce.

Peter Semolič, *Krogi na vodi* (2000)

- Kaj je, po Vašem mnenju, tema in kako utemeljujete svoj odgovor?
- Opredelite pesniški jezik in obliko pesmi.
- Kako je prikazano pesnikovo čustveno stanje?

1. (b)

Jaz tebe, stari, ful ne štekam!, bi na tako nakladanje ironično reagiralo moje nadobudno dete. Koliko me v resnici razume, je seveda drugo vprašanje. Jaz, če sem odkrit, nisem prepričan, da jo zmeraj razumem. In tudi ko se mi zdi, da zaslutim, kaj mi hoče povedati, ostajam do konca previden. Še bolj sem zbezan, ko mi na vprašanje, *kako se maš*, z brezbarvnim glasom odgovori *ful v redu*. Problem, ki ga imam s to izjavo, ni izjava sama, ampak otrokova obrazna mimika, ki govori nekaj povsem nasprotnega. Kaj je zdaj to? Ali lahko *ful v redu* pomeni tudi *slabo*? Ali je mar to isto? Ali gre pri tem neskladju med verbalno in telesno govorico za ironijo, navadno lenobnost ali pa vendarle za nekaj globljega? Psiholog bi ob tem samo z roko zamahnil, češ, to je pa tipično najstniška motnja.

On je ful faca, ona je ful carica! Prav, če je *ful carica*, potem je to najbrž nekaj pozitivnega, si mislim. Ta, ki je *ful carica*, je verjetno samozavestna, lepa, inteligentna, karizmatična ... Oni, ki je *ful faca*, pa je najbrž zabaven, družaben, duhovit, tovariški ... Tako si jaz razlagam stvar. Kakšna pa je dejanska razlika med *carico* in *faco*? In ali je sploh? Ah, saj ni važno. Obe sta okej. Pardon, obe sta kul! Zakaj bi dlakocepili? Preveč čvekanja, preveč besed! Preveč lažnivih, spornih, zavajajočih, kompliciranih, po starih časih smrdečih besed.

Beseda je zvočna enota za označevanje pojmov. Če kdo odklanja rabo določenih besed, to, med drugim, lahko pomeni, da so pojmi, ki jih te besede zastopajo - zastareli, nesprejemljivi, preseženi itn. Ali si opazila, kako je izginila iz rabe ne po svoji krivdi kompromitirana beseda tovariš? Kam je poniknila? Bojim se, da to odmiranje besed ni zgolj posledica ideološke prevzgoje. V praksi se že obnašamo, kot da prihaja čas virtualne komunikacije, ki ne bo več tako prekleto dišala po vsakdanjem dreku, po telesni bližini. Varen seks je seks z vmesnikom. Ali ni besedica *ful* neke vrste komunikacijski kondom? Opna, ki preprečuje, da bi se nas konkretna, stvarna, pomena polna beseda (boleče) dotaknila. Bolečine se izogibamo. Želimo si brezčutja. Hrepenimo po omrtvičenosti.

Fenomen virusa *ful* naravnost izziva različne apokaliptične interpretacije. Recimo, teorijo o nepovratni primitivizaciji govora, ki je posledica:

- a) razpada vrednostnih sistemov,
- b) dominantne vloge vizualne kulture,
- c) informacijske bombe in
- č) globalizacije.

Manca Košir, Dušan Jovanović, *Moški : ženska* (2000)

- O katerem problemu oz. konfliktu piše avtor odlomka?
- Kako si avtor razlaga nastanek najstniškega govora oz. pojav »fenomena virusa *ful*«?
- Opredelite prikaz in vlogo odnosa med pripovedovalcem in njegovo hčerko.
- Komentirajte rabo jezika v odlomku.